

फिजियोथेरापी सेवाको
होम सर्भिसको लागि

सम्पर्क नं. ९८४९७३२६९७,
०१-६६३३६५२ मध्यपुर
थिमि-४

जि.प्र.का. भक्तपुर दर्ता नं. ६२/०६३/६४

THIMI TIMES WEEKLY

स्थायी लेखा नं. ३०२८६५५२३

विमि
टाइम्स
साप्ताहिक

वर्ष १७ अङ्क १९ ने.सं. ११४४ पुस ०४ गते बुधबार, २०८० 20 Dec. 2023 Wednesday पृष्ठ ८ मूल्य रु १०/-

जनता प्रतिको उत्तरदायित्व बहनमा सांसदको भूमिका

काठमाडौं । राज्य प्रणाली संचालनमा दलहरूको भूमिका महत्वपूर्ण हुन्छ । देशमा अहिले लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्था कायम रहेको छ । साथै देश ७ प्रदेशमा विभाजित गरिएको छ । देशमा समानुपातिक रूपमा विकास

होस् भन्ने अवधारणा अनुरूप पनि देशमा प्रदेशको अवधारणा ल्याइएको हो । देशमा प्रदेश र केन्द्र गरेर

सभासदहरू रहेको छ । जसको प्रमुख कार्य भनेको देशको शासन प्रणालीलाई आवश्यक नीति तथा विधेयक बनाउने हो । साथै देशमा सुशासन कायम गर्दै आमजनसमुदायलाई प्रगतिपथमा डोहर्‍याउने हो । यही प्रतिबद्धताका साथ नेपाली मतदाताको मत पाएर प्रदेशसभा र प्रतिनिधि सभामा छिरेका हाम्र जनप्रतिनिधिहरूको कार्यशैली प्रति आमजनसमुदाय अहिले तिनका कार्यले आजित बनेका छन् ।

अहिले प्रतिनिधिसभा र राष्ट्रियसभाको निर्वाचन भएको एक वर्ष पुरा भएको छ । यस अवधिमा ९० प्रतिशत सांसदले प्रतिनिधिसभा तथा राष्ट्रिय सभाको बैठकमा पुरा समय दिएको पाइन्छ । बैठक बाँकी पेज ७ मा

महानगरभित्र फेला परेका हिती

काठमाडौं । महानगरपालिकाभित्र १५४ वटा ढुङ्गेधारा रहेको अलान फाउन्डेसनले जनाएको छ । फाउन्डेसनले गरेको अध्ययन प्रतिवेदनले ६१ वटा (४० प्रतिशत) पानी आउने, ५० वटा (३२ प्रतिशत) पानी नआउने, संकटमा परेका (लोप हुन लागेको अवस्थामा) १० वटा (६५ प्रतिशत) रहेको छ । त्यसैगरी हराएका २१ वटा (१४ प्रतिशत) र फेला नपरेका (नभेटिएका) १२ वटा (८ प्रतिशत) रहेको उल्लेख गरेको छ । अध्ययनका क्रममा हिटीलाई यिनै ५ प्रकारमा बाँडेर तथ्याङ्क संकलन गरिएको थियो । प्राप्त विवरणअनुसार १ सय २१ हिटी भौतिक रूपमा भेटिएका छन् । ३३ वटाले आफ्नो निशान गुमाइसकेका छन् । वडागत रूपमा हेर्दा वडा नं. १५ र ३२ गरी २ वटा वडामा

बाँकी पेज ७ मा

भक्तपुर नगरको ७५ वर्ष

भक्तपुर । भक्तपुर नगरपालिका स्थापना भएको ७५ औं वर्षमा प्रवेश गरेको छ । नेपाल मजदुर किसान पार्टीका अध्यक्ष नारायणमान बिजुक्छे (रोहित) को प्रमुख आतिथ्यमा भक्तपुर नगरपालिकाको ७४ औं स्थापना दिवसको अवसरमा

प्रवचन कार्यक्रम सम्पन्न भयो । कार्यक्रममा बोल्दै अतिथि बिजुक्छेले जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरू आफ्नो काम, कर्तव्य र अधिकारबारे प्रष्ट हुनुपर्ने बताउँदै कर्मचारीहरू राजनीतिक रूपमा सचेत र संगठित हुन

बाँकी पेज ७ मा

मातृभाषामा स्थानीय पाठ्यक्रम लागू गर्दै तोखा

काठमाडौं । नेपाल मन्दल अन्तर्गत रहेको नेवा:हरूको बाहुल्यता रहेको नगरहरूले स्थानीय रूपमा बोलिने राष्ट्रिय भाषालाई प्रवर्द्धन गर्ने नीति अनुरूप तोखा नगरपालिकाले पनि कक्षा १ देखि ३ सम्म नेपालभाषा मातृभाषामा अध्ययन अध्यापन गराउन स्थानीय पाठ्यक्रम विमोचन गरेको छ । नगरपालिकाले एक कार्यक्रमबीच

कक्षा १ देखि ३ सम्मको पाठ्यक्रम सार्वजनिक गरेको छ । कक्षा १ देखि ३ सम्मको पाठ्यपुस्तकपनि चाँडै सार्वजनिक गरिने नगरपालिका स्रोतले जनाएको छ । नगर प्रमुख प्रकाश अधिकारी, उपप्रमुख मुरारी तामाङ, टोखा-२ र ३ का वडाध्यक्ष द्वय धर्मेन्द्र

बाँकी पेज ७ मा

काठमाडौं । बागमतीलाई नेवा-ताम्सालिङ नामाकरण गर्नुपर्ने माँग गर्दै काठमाडौंमा पहिचान सभा, अन्य प्रदेशमा पनि विस्तार गरिने बागमती प्रदेश नामाकरण भएको करीव चार वर्ष पछि बागमती प्रदेशलाई नेवा- ताम्सालिङ नामाकरणको माँग गर्दै आदिवासीजन्य संघसंस्थाहरूले काठमाडौंमा संयुक्त पहिचानसभाको आयोजना गरेको छन् ।

नेवा ताम्सालिङ पहिचान सभा भनिएको सो सभा बागमति प्रदेशका रैथाने नेवा र तामाङ जाति सम्बद्ध नेवा देय् दबू र नेपाल तामाङ घेदुङको संयुक्त आयोजनामा भएको थियो । पहिचान सर्वाधिकार आन्दोलनलाई गुरुङहरूको जातीय सभा तमू ह्युल छोर्जि, गुरुङ राष्ट्रिय परिषद र मगरहरूको जातीय संस्था नेपाल मगर संघको समेत समर्थन रहेको

बाँकी पेज ७ मा

पनौती नकारात्मक शब्द होइन, पुण्यभूमिको नाम हो

काठमाडौं । 'पनौती' शब्दलाई नकारात्मक र कुलक्षणको अर्थमा प्रयोग गर्न नहुनेमा सरोकारवालाले जोड दिएका छन् । काभ्रेको पनौती नगरपालिकामा आयोजित 'सञ्चारकर्मी पनौती यात्रा एवं पर्यटन विमर्श' विषयक अन्तर्क्रियाका वक्ताहरूले पुण्यभूमिका रूपमा रहेको पनौतीलाई गलत तरिकाले प्रयोग

गर्न नहुने बताएका हुन् । काभ्रेको पनौती नगरपालिकाका मेयर रामशरण भण्डारीले भने, 'भारतमा राजनीतिदेखि खेल जगतसम्म पनौतीलाई कुलक्षणका रूपमा प्रयोग गर्ने गरिएको छ, जुन हाम्रा लागि आपत्तिजनक छ । नेपालमै पनि नबुझेर पनौतीलाई नकारात्मक तौरकाले प्रयोग

गरिनु भन्नु दुखद् पक्ष हो ।' उनले पनौती इतिहास, संस्कृति, धर्मका दृष्टिले महत्त्वपूर्ण शहर रहेको बताए । घुम्न र यसको इतिहास अध्ययनका लागि विदेशीहरू धाएर आउने गरेको जानकारी मेयर भण्डारीले दिए । उनले भने, १५औं शताब्दीमा निर्मित ब्रह्मायणी मन्दिर, गाउँको प्रमुख देवीका रूपमा रहेको छ । यहाँको त्रिवेणीमा तीन नदीहरू भेट हुन्छन् । रोशी, पुण्यमाता र सबैले देख्न नसक्ने रुद्रावती मिसिन्छन् ।'

नेपालमा असाध्यै प्रचलित पर्व, योमरी पूर्ण पनि पनौतीबाटै सुरु भएको उनले बताए । ऐतिहासिक शहर पनौतीलाई विश्व सम्पदा सूचीमा सूचीकृत गराउन स्थानीयदेखि केन्द्र सरकारबाट समेत पहल

बाँकी पेज ३ मा

परनिर्भरतामा उपत्यकाबासीको नियती

रुषा थापा

मेलम्चीको पानी नआए र नुवाकोटका जनताले फोहोर फ्याल्न नदिए उपत्यकाबासीको हालत के होला ?

काठमाडौं उपत्यकाभित्र बसोबास गर्नेहरू धारामा पानी नआउने गुनासो गर्छन् । घरायसी कामकाज र पिउनका लागि समेत पानीको अभाव हुने उनीहरू बताउँछन् । बाहिरी जिल्लाबाट आएका मानिसहरूलाई उपत्यकाबासी पानी दिदैनन् । किनकि उनीहरूकै घरमा पानी हुँदैन । नेपाललाई जलस्रोतको दोस्रो धनी देश भनेर विश्वसामु चिनिन्छ । हाम्रो देशमा पेट्रोल,

डिजेल, मटितेल, ग्याँसको खानी छैन । यस्ता खनिज पदार्थ बाहिरी मुलुकबाट आयात गर्नुपर्ने वाढ्यात्मक अवस्था छ ।

यसले गर्दा एकातिर व्यापारिक घाटा बढेको छ, अर्कोतिर आम नागरिक महंगीको मारमा परेका छन् । अन्य देशमा पेट्रोल, डिजेल, मटितेल, ग्याँस सस्तो भएपनि पानी महंगो हुने सुनिन्छ । उपत्यकाबासी भन्छन्, 'एक ट्यांकर पानीको दुई हजारदेखि पाँच हजार पर्छ ।'

ट्यांकरअनुसार पानीको मूल्य पनि फरक फरक हुने उनीहरूको भनाइ छ । एक जार पानीको ६० देखि ८०

रुपैयाँ पर्छ । एक बोतलको २५ देखि ३० रुपैयाँ पर्छ । यो पानी जमिनमुनिको पानी बोर्डिङ्ग गरेर ल्याइएको हो । गुणस्तरहीन हुने गर्छ ।

त्यस्तै, खोलाबाट पनि पानी ल्याइने गरिन्छ । घरमा आएको मानिस वा पाहुनालाई अरु केही खान नदिएपनि पानी भने खुवाएर पठाउनु भनिन्छ । तर, अहिले यसमा परिवर्तन भइसकेको छ । घरमा कोही आएर उपत्यकाबासीहरू पानी दिन हिचकिचाउँछन् ।

विगतमा उपत्यकामा छ सयभन्दा बढी ढुंगेधारा रहेको बताइन्छ । सयौं ढुंगा र

बाँकी पेज २ मा

पनौती.....

भइरहेको र चाँडै यसमा सफलता मिल्ने उनले विश्वास व्यक्त गरे । साथै आगामी दिनमा पनौतीको थप प्रचार गर्दै बढीभन्दा बढी पर्यटकमाझ यसलाई चिनाउने योजनामा काम गरिरहेको मेयर भण्डारीले जानकारी दिए ।

नौती नगरपालिका वडा नम्बर ५ का वडाध्यक्ष भीमप्रचाद आचार्यले पनौती पर्यटकीय स्थल मात्रै नभएर प्राचीन तीर्थस्थल पनि रहेको बताए । ‘पन्ध्रौँ सोह्रौँ शताब्दीतिर लेखिएको मानिने काठमाडौँ उपत्यकाको प्रसिद्ध तीर्थग्रन्थ नेपाल माहात्म्यअनुसार, १६६ पवित्र तीर्थस्थलहरूको सूचीमा पनौती नवौँ नम्बरमा पर्छ । यहाँ प्रत्येक १२ वर्षमा मकर मेला लाग्ने गरेको छ’, उनले भने ।

कार्यक्रमका वक्ता पर्यटन विकास केन्द्रका अध्यक्ष पुरुषोत्तम

कर्मचार्यले ज्या पुन्ही, मकर मेला, योमरी पुन्ही, देवी नाच पनौतीका प्रमुख जात्राहरू रहेको बताए । पुराना ऐतिहासिक र पुरातात्मिक संरचनाहरू पनि रहेको उनले सुनाए । ‘ऐतिहासिक, पौराणिक दृष्टिले पनौती पुण्यभूमि हो । कुलक्षण होइन, पनौती त जीवन र धर्मसँग सम्बन्धित छ’, कर्मचार्यले भने ।

पनौतीले इतिहासदेखि नै आफ्नो एक विशिष्ट पहिचान बनाएको उनले बताए ।

यसैगरी स्थानीय पर्यटन व्यवसायी राजन थापाले पनौतीमा घुम्न सकिने ठाउँहरूबारे जानकारी गराए । ‘पनौतीमा पर्यटनको महत्त्व त छँदै छ । त्यसमा पनि साहसिक पर्यटनका लागि अति उपयुक्त ठाउँ हो । प्याराग्लाइडिङ, रक क्लाइम्बिङजस्ता खेल यहाँ गर्न सकिन्छ’, थापाले भने ।

कार्यक्रममा फोटोग्राफर

प्रशान्त श्रेष्ठले सञ्चारकर्मीहरू पनौतीमा गर्न सकिने गतिविधिबारे जानकारी गराएका थिए । उनका अनुसार, पनौती-नमोबुद्ध हाइक, बल्यली इको-ट्रेक (लोल्याण्ड ट्रेक), सांगा-पनौती हाइक (कम्युनिटी हाइक, गुर्दुम-महाभारत पदयात्रा, माउण्टेन बाइक (फूलोकी वरिपरि), वडै वाचिङ, योग रिट्रीट, सामुदायिक र निजी होमस्टे, तामा सांस्कृतिक पदयात्रा मार्ग, जात्रा-मेला अवलोकन भ्रमणका लागि पनौती उपयुक्त गन्तव्य हो ।

पनौती नगर पुग्न काठमाडौँबाट मूलतः दुई बाटो छन् । सांगाबाट बनेपाहुँदै जाँदा ३२ किलोमिटर र ललितपुरको लुभू-लाक्रीभञ्ज्याङहुँदै जाँदा मात्र २२ किलोमिटरको यात्रापछि पनौती पुग्न सकिन्छ । यो नगर सांस्कृतिक, ऐतिहासिक र प्राकृतिक विविधताले भरिएको छ । यहाँका बाटा र पुराना

गल्लीहरूमा काष्ठकला तथा प्रस्तरकला देख्न पाइन्छ । यहाँको प्रकृति पनि कम मनमोहकछैन । पर्यटनको प्रबल सम्भावना बोकेको पनौतीमा मनोरम पहाड, खेत तथा हिमश्रृंखलाहरू नियाल्न सकिन्छ ।

सञ्चारकर्मी पनौती यात्रा एवं पर्यटन विमर्श

२०७५ सालयता क्रियटिभ जर्नलिस्ट ग्रुप र अन्नपूर्ण टाइम्स मिडियाको आयोजनमा हरेक वर्ष मूलधारका मिडियामा काम गर्ने पत्रकारहरूबीच एक पर्यटकीय क्षेत्रमा यस्तै सन्देशमूलक कार्यक्रम हुँदै आएको छ । पनौतीको गोरखनाथ मन्दिर क्षेत्रमा भएको कार्यक्रममा १ सय ५० भन्दा बढी सञ्चारकर्मी सहभागी थिए । अघिल्लो वर्ष काठमाडौँको शंखरापुरमा ‘मिडिया र समाज’ विषयक अन्तर्क्रियात्मक कार्यक्रम गरिएको थियो ।

पहिचानवादीको निषेधको राजनीति अतिवाद हो : ज्ञवाली

काठमाडौँ । नेकपा एमालेका उप-महासचिव प्रदीप ज्ञवालीले पहिचानका नाममा अतिवाद लाद्ने कोसिससह गर्नु लोकतान्त्रिक चरित्र नभएको बताएका छन् ।

रफत सञ्चार क्लबले मंगलबार भक्तपुरमा आयोजित सञ्चार-संवाद कार्यक्रममा उनले चित्राभञ्ज्याङ-फुलाघाट समृद्धि संकल्प यात्रा पहिचानवादीहरूको अनेकन् धम्कीका अतिरिक्त सफलतावूर्वक सम्पन्न गरेको बताए ।

उप-महासचिव ज्ञवालीले लोकतन्त्रमा शान्तिपूर्णरूपमा माग राख्न पाइने तर आफ्ना मागको नाममा कसैलाई निषेध गर्न खोज्नु अतिवाद भएको बताए । उनले भने, “संकल्प यात्राको क्रममा एमालेले जनताको न्यानो माया पाएकाले शहरतिर गणतन्त्रबारे उठाइने नकारात्मक भाष्यविपरीत जनता खुलस्तरूपमा संघीय लोकतान्त्रिक व्यवस्थाको पक्षमा रहेको हामीले प्रस्टरूपमा पायौँ। हाम्रो अभियानले मूलधारका राजनीतिक पार्टीप्रति जनताको वितृष्णा बढेको भन्ने जुन प्रचार छ, त्यसलाई पनि खण्डित गरेको पायौँ ।”

“संकल्प यात्राले एमालेलाई जनताका माझ घनिष्टरूपमा स्थापित गरेको चर्चा गर्दै उनले संकल्प यात्रामा जनताको जुन स्वतःस्फूर्तरूपमा जुन सहभागिता पायौँ त्यसबाट एमाले गौरवान्वित भएको बताए । उनले मुलुकको आर्थिक अवस्थाको चित्रण

गर्दै भने, “आज मुलुकको अर्थ व्यवस्था अत्यन्तै अप्ठेरो अवस्थामा छ, ऋण उठाएर कर्मचारीलाई तलब खुवाउनुपर्ने अवस्था छ । यो गठबन्धनको सरकारले मुलुकको अर्थतन्त्र वैधानिक बाटोबाट उठाएको राजस्वबाट नचलाएर विमानस्थलको ट्वाइलेटबाट चलाइरहेको छ । यो एकदमै लाजमर्दो अवस्था हो ।”

उप-महासचिव ज्ञवालीले एक प्रसंगमा भने, “३ तोला सुन र तीन कट्ठा जमिन आफ्नो सम्पत्ति रहेको बताउनेहरूले हालै चर्चामा रहेको काठमाडौँमा सम्पन्न एक वैवाहिक कार्यक्रम अनुपम उदाहरण भएको छ । गठबन्धन सरकार भ्रष्टाचारतर्फ कति उन्मुख रहेको छ भन्ने जगजाहेर छ ।”

पूर्वमन्त्री ज्ञवालीले एनसेल करछली प्रकरणमा सरकार दोषी रहेको आरोप लगाउँदै भने, “नेकपा एमाले मुलुकलाई घाटा पार्ने नीतिकोविरुद्धमा रहेकाले एनसेल काण्डको निष्पक्ष छानविन हुनुपर्दछ, राज्यलाई ठग्ने काम हुनुहुँदैन ।”

उनले एक अर्को प्रसंगमा उनले खारेज भइसकेको राजतन्त्रको पुनःस्थापनाका सम्बन्धमा गणतन्त्रका पक्षधर नेकपा एमाले कहिल्यै पनि सहमत हुन सक्दैन भन्दै ज्ञवालीले संग्रहालयमा थन्किसकेको राजसंस्था इतिहास भइसकेकाले यसको जीवन्तताबारेको बहसने खारेजयोग्य भएको बताए । उनले गणतान्त्रिक

व्यवस्थामा समस्या नभएको तर यो व्यवस्था सञ्चालन गर्ने वर्तमान गठबन्धनकारी सरकारमा समस्या रहेको चर्चा गर्दै भने, “एकातिर प्रधानमन्त्री प्रचण्ड आफैँ भन्नुहुन्छ, सत्तामा बसे पनि सन्तुष्ट छैन भनेर, यदि प्रधानमन्त्री स्वयं सन्तुष्ट छैन भने किन ? सत्तामा बसिरहनु हुन्छ? छोडे भइहाल्यो । अरू कोही आएर चलाइहाल्छ । त्यसकारण यो सत्ता गठबन्धन सत्तास्वार्थ केन्द्रित रहेको प्रस्ट भल्किन्छ, र गठबन्धन स्वार्थका कारण सुपर ग्लुले टाँसिएका छन् । भ्रष्टाचारलाई सत्ता गठबन्धनले आफ्नालाई चोख्याउने अरूलाई तर्साउनेका रूपमा प्रयोग गरिरहेको छ ।”

उनले नेकपा एमालेको आगामी दिनको प्राथमिकताको कदमबारे चर्चा गर्दै भने, “पहिलो एमाले राष्ट्र, राष्ट्रियताको हित चाहन्छ । दोस्रो, मुलुकको अर्थतन्त्रको उत्थान र तेस्रो सामाजिक सद्भाव र चौथोमा भ्रष्टचारको समूल नष्ट चाहन्छ । एमालेका लागि वर्तमान अवस्थामा सत्तामा जाने प्राथमिकताको विषय होइन ।”

उप-महासचिव ज्ञवालीले वर्षात् बन्द भएपछि पनि काठमाडौँका जनतालाई मेलन्जीको पानी खुवाउनु नसक्नुले पनि वर्तमान सरकार कति निकम्मा र नालायक छ भन्ने बुझ्न सकिने कुरा भएको टिप्पणी गरे ।

सफल हुनका लागि कुनै फरक काम गर्नु पर्दैन

वसन्त भट्टराई
शिक्षा र स्वास्थ्यको लागि स्वर्णभूमि भक्तपुर नगरपालिका स्थापनाको ७४ औँ वर्षको उपलक्ष्यमा म सम्पूर्ण जनप्रतिनिधिज्यूहरु, कर्मचारी साथीहरु, नगरनिवासी नागरिकहरुलगायत यस नगरका सम्पूर्ण शुभेच्छुकहरु आमाबुबा, दाजुभाई दिदीबहिनीहरुमा हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछु । बाह्रौ शताब्दी देखि पन्ध्रौँ शताब्दीसम्म नेपालको राजधानी रहेको यस नगर नेपालमा सर्वप्रथम स्थापित ६ वटा नगरपालिकाहरुमध्ये एक हो ।

‘संसार बदल्नु छ शुरुवात आफैबाट गर्नु छ’ भन्ने भैं देशकै सबैभन्दा कम क्षेत्रफल भएको नगरपालिका भए तापनि भक्तपुर नगरपालिकाले आजभन्दा २२ वर्ष अघि स्थापना गरी सञ्चालन गरेको ख्वप ईञ्जिनियरिङ्ग कलेजसँगै शिक्षा र स्वास्थ्यमा सञ्चालन गरेका ८ वटा शैक्षिक संस्थाहरु, ख्वप अस्पताल सञ्चालन, घरदैलो नर्सिङ्ग सेवा, शिशु स्याहार केन्द्र सञ्चालन, निःशुल्क अक्सिजन तथा रक्तसञ्चार सेवा, श्वासप्रश्वास पुनःस्थापना सेवा, शैक्षिक ऋण जस्ता कार्यक्रम स्थानीय तहहरुले सञ्चालन गरेका अग्रणी कार्यक्रम हुन भने विश्वभरका लागि समेत नमुनाका रुपमा रहेका छन् ।

विश्व प्रसिद्ध लेखक शिव खेडाका अनुसार ‘सफल हुनका लागि कुनै फरक काम गर्नु पर्दैन केवल फरक तरिकाले आफ्नो कार्य गर्नुपर्दछ’ भन्नेभैं शासन व्यवस्थामा आएको नविनतम् सोचअनुरूप नागरिकलाई केन्द्रमा राखी नागरिकको चाहनाको खोजी गर्दै उत्तरदायी रुपले नागरिक र जनसेवालाई महत्व दिँदै जनप्रतिनिधिहरुले जनतासमक्ष निर्वाचन घोषणापत्रमार्फत गरेका प्रतिवद्धतालाई व्यवहारमा उतार्न गरेको निर्वाचित पदाधिकारीहरुको अहोरात्रको मिहनेत र राजनीतिले लिएको उक्त सोचलाई पूर्ण रुप दिन इमान्दारिता, नैतिकताका साथ कर्मचारीहरुले निर्वाह गरेको जिम्मेवारी र

खेलेको भूमिका प्रशंसनीय छ ।

राजनैतिक तहको कठोर इच्छाशक्ति र दक्ष व्यवस्थापकीय नेतृत्वको छहारीमा पारदर्शी कार्यप्रणाली, सामूहिक निर्णय पद्धति, सवै क्षेत्रमा स्वच्छ व्यवहारको प्रदर्शन, सार्वजनिक क्रियाकलापमा ईमान्दारिता, जनसमुदाय तथा सरोकारवालाको सहभागिता, राजनैतिक एवं प्रशासनिक प्रतिबद्धता र उत्तरदायित्व नै सुशासनका परिचायक हुन् । यी र यस्तै सूचकहरुको कसीमा मूल्याङ्न भई ट्रान्सपरेन्सी ईन्टरनेशनलबाट (सदाचारको टापू) को रुपमा पुरस्कृत हुनु आजको समयमा राजनीतिज्ञ र सार्वजनिक प्रशासनप्रति आम नागरिकको बढ्दो निराशा र वितृष्णामाझ देशमै सुनौलो आशाको किरणको रुपमा रहेको छ ।

नेपालको राजनीतिक क्षेत्रका वरिष्ठ राजनीतिज्ञ तथा नेपाल मजदुर किसान पार्टीका श्रद्धेय अध्यक्ष नारायणमान बिजुकुछैंबाट लिखित “सय वर्षपछिको भक्तपुर”मा लेखिएभैं यस भक्तपुर नगरलाई विहान प्राचिन शहर जस्तो, दिउँसो विश्वविद्यालयजस्तो, राति साच्चै प्राचिन लुगा लगाएकी आधुनिक नर्तकी वा सुन्दरीजस्तो उत्सवको शहर वा बाह्रमासे चाडको नगर निर्माणका लागि सम्पूर्ण राजनीतिकर्मी, नागरिक, शुभेच्छुक, राष्ट्रसेवकहरुको दशकौको सहकार्य आवश्यक छ, र यसका आफ्नो तर्फबाट एक सानो इट्टा थप्नका लागि सदैव इमानदार र कर्तव्यनिष्ठ रुपले आफ्नो भूमिका निर्वाह गर्नका लागि प्रतिबद्ध रहन सम्पूर्ण कर्मचारी मित्रहरुमा अनुरोध गर्दछु ।

यदि नागरिकहरुबाट गुनासा, सुभाब, मूल्याङ्न, आलोचना प्राप्त भएनन् भने जनप्रतिनिधि र कर्मचारीमा उन्नद चढ्न सक्छ । तसर्थ सधैभरी हामीले सम्पादन गर्ने कार्य, निर्वाह गर्ने भूमिका र प्राप्त उपलब्धिहरुमा नागरिकहरुबाट खबरदारी आवश्यक छ । यहाँहरुको सकारात्मक हौसला, प्रेरणा, सचेतना र खबरदारीले नै हामीलाई

नगरको उद्देश्य प्राप्तिका लागि सही पक्षार्ग पछ्याउन मद्दत गर्दछ । कर्मचारीवर्गमा समेत इमानदारीताका साथ सेवा प्रदान गर्नेहरुलाई मौद्रिक वा गैरमौद्रिक प्रोत्साहन तथा कामचोर, ठग, रुल्स र रुटिनमा मात्र रमाउनेहरुलाई दण्ड प्रणाली लागू गर्नु अबको आवश्यकता महसूस गरेको छु ।

आजको यस नगर स्थापनाको वार्षिकोत्सवको अवसरमा आफ्नो अमूल्य समय र मार्गदर्शन प्रदान गर्नुहुने यस समारोहका प्रमुख अतिथि नेपाल मजदुर किसान पार्टीका श्रद्धेय अध्यक्ष नारायणमान बिजुकुछैं ज्युप्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु साथै हाम्रो निमन्त्रणलाई सहस्र स्वीकार गरी आफ्नो व्यस्त समयका बावजुद कार्यक्रममा उपस्थित भई हामी सम्पूर्णलाई हौसला प्रदान गरिदिनुभएकोमा सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी श्री डोरेन्द्र निरौलाज्यूलाई हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्न चाहन्छु । आज यस कार्यक्रमको शुरुमा प्रदर्शित उत्कृष्ट भिडियो र तस्वीर प्रतियोगितामा विजेता लगायतका सम्पूर्ण प्रतियोगीहरुलाई आफ्नो मिहनेत र प्रयासको उच्च कदर गर्दछु । आजको यस वार्षिकोत्सव कार्यक्रमलाई यस क्षणमा ल्याई पुर्‍याउन खटिने जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरुलाई धन्यवाद व्यक्त गर्दै नागरिक सेवामा रहने व्यस्त समयबाट केही समय निकाली यस कार्यक्रममा सहभागी हुनु भएकोमा आदरणीय नगर प्रमुख तथा उपप्रमुख लगायत नगरपालिकाका सम्पूर्ण जनप्रतिनिधिज्यूहरु, शाखा प्रमुख सहितका कर्मचारी साथीहरु लगायतका सम्पूर्ण महानुभावहरुलाई हार्दिक आभार सहित धन्यवाद प्रदान गर्दछु ।

(भक्तपुर नगरपालिकाको ७४ औँ वार्षिकोत्सव समारोहको अवसरमा २०८० पुस २ गते आयोजित प्रवचन कार्यक्रममा भक्तपुर नपाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वसन्त भट्टराईद्वारा व्यक्त मन्तव्य)

चीनमा मध्यरातमा गएको भूकम्पले ठूलो क्षति

एजेन्सी । सोमबार मध्यरात चीनमा गएको शक्तिशाली भूकम्पले ठूलो क्षति पुर्‍याएको जनाएको छ । बिहान शक्तिशाली भूकम्प गएको छ, जसमा एक सयभन्दा बढीको मृत्यु भएको छ भने दुई सयभन्दा बढी घाइते भएका छन् । चीनको सरकारी

सञ्चारमाध्यमका अनुसार उत्तरपश्चिम चीनको गान्सु-छिङहाई प्रान्तमा गएको ६.२ म्याग्निच्युडको शक्तिशाली भूकम्पमा मृत्यु हुनेको संख्या हालसम्म ११० पुगेको जनाएकोछ । यो भूकम्प यति शक्तिशाली भएको बताइएको छ कि धेरै भवनहरु ध्वस्त भएका र चारैतिर चिच्याहट मच्चिएको छ ।

समाचार एजेन्सी एपीको रिपोर्टका अनुसार सरकारी समाचार एजेन्सी सिन्त्वाले सोमबार राति गएको भूकम्पमा गान्सु प्रान्तमा १०० र छिमेकी छिङहाइ प्रान्तमा ११ जनाको मृत्यु भएको जनाएको छ । भूकम्पमा परी गान्सुमा ९६ र छिन्घाईमा १२४ जनाभन्दा बढी घाइते भएको सिन्त्वाले जनाएको छ । भूकम्प छिङहाइसँगको प्रान्तीय सीमाबाट करिब ५ किलोमिटर (३ माइल) टाढा रहेको गान्सुको जिशिशन काउन्टीमा गएको हो ।

तर, अमेरिकी भूगर्भ सर्वेक्षणले भूकम्पको तीव्रता ५.९ रहेको जनाएको छ । तर चिनियाँ सीसीटीभीले उक्त शक्तिशाली भूकम्पका कारण पानी र विद्युत लाइनका साथै यातायात र सञ्चार पूर्वाधारमा पनि क्षति पुगेको जनाएको छ । राजधानी वेइजिङबाट करिब १ हजार ४५० किलोमिटर (९०० माइल) दक्षिणपश्चिममा रहेको गान्सु प्रान्तको राजधानी लान्फाउमा भूकम्पको धक्का महसुस गरिएको थियो । भूकम्पले मानिसहरु त्रसित देखिएका छन् । एक सामाजिक सञ्जाल पोस्ट अनुसार, लान्फाउमा विश्वविद्यालयका विद्यार्थीहरू उनीहरूको छात्रावासबाट बाहिर आए ।

गत वर्ष सेप्टेम्बरमा चीनमा ६.८ म्याग्निच्युडको भूकम्पमा कम्तिमा ७४ जनाको मृत्यु भएको बताइएको छ । त्यो भूकम्पले चीनको दक्षिणपश्चिमी प्रान्त सिचुआनलाई पनि हल्लायो, जसले प्रान्तीय राजधानी चेङ्दुमा पहिरो र भवनहरु हल्लाएको थियो । चीनको २१ करोड जनसंख्या कोरोनाका कारण लकडाउनमा रहेको बेला यो भूकम्प आएको हो ।

हालैका वर्षहरूमा चीनको सबैभन्दा घातक भूकम्प २००८ मा ७.९ म्याग्निच्युडको भूकम्प थियो, जसले सिचुआनमा ९०,००० मानिसहरूको ज्यान लियो । भूकम्पले चेङ्दु बाहिरका सहर, विद्यालय र ग्रामीण समुदायलाई ध्वस्त पारेको थियो, चीनलाई पुनर्निर्माण गर्न वर्षौ लाग्यो । यसअघि नेपालमा पनि २०७२ मा डरलाग्दो भूकम्प गएको थियो ।

संसारकै सस्तो एन्टिबायोटिक, महँगो औषधि पनि

एजेन्सी । प्रकृति‍ले मानिसलाई यस्ता धेरै चीजहरू उपहार दिएको छ, जुन महँगो औषधिभन्दा पनि फाइदाजनक छ । आजको समयमा मानिसहरु धेरै रोगहरुबाट ग्रसित भएर चिकित्सकहरूको परामर्शको लागि जाने जाने गर्दछ । तर हामी मध्ये धेरैलाई थाहा नहुन सक्छ कि यस धरतीमा धेरै प्राकृतिक चीजहरू छन् जसले घातक रोगहरू पनि निको पार्ने क्षमता राख्छछ । यस्तै एउटा प्राकृतिक तत्वको भिडियो सामाजिक सञ्जालमा शेयर गरिएको छ ।

त्यस भिडियोमा विश्वको सबैभन्दा शक्तिशाली एन्टिबायोटिकको बारेमा जानकारी दिइएको छ । यो एउटा विरुवा हो जुन हरेक घरमा रोप्नु पर्छ । यसको नाम ओरेगानो हो । तपाईंले यसलाई पिज्जामा छर्केर खानुभएको होला । यो धेरै इटालियन व्यंजनहरूमा मसलाको रूपमा प्रयोग गरिन्छ । तर यसका यति धेरै फाइदा छन् कि तपाईं पनि छक्क पर्नुहुनेछ ।

संसारको सबैभन्दा शक्तिशाली मसला

दक्षिण एशियामा रुघाखोकी लाग्दा लसुनको प्रयोग गरिन्छ । तर के तपाईंलाई थाहा छ लसुन र कागतीको तुलनामा ओरेगानोमा ३० गुणा बढी भिटामिन र मिनरल्स पाइन्छ । यस बाहेक अरिगानो तेलमा ग्रीन टी भन्दा ३७ गुणा बढी एन्टिअक्सिडेन्ट पाइन्छ । यसको सेवनले धेरै गम्भीर रोग निको हुन्छ । यसमा क्यान्सर देखि धेरै फंगल संक्रमण सम्म सबै समावेश छ ।

यसरी सेवन गर्न सक्नुहुन्छ

सोशल मिडियामा यसलाई शक्तिशाली एन्टिबायोटिक प्रयोग गर्ने तरिकाको रूपमा वर्णन गरिएको छ । यसलाई उपभोग गर्नका लागि एउटा जारमा एक चम्चा ओरेगानो राख्नुहोस् र त्यसमा ३०० एमएल उमालेको पानी हाल्नुहोस् । यसलाई १५ मिनेटको लागि सेलाउन दिनुहोस् । पिउनुअघि यसमा कागती मिसाउनुहोस् । यसको सेवनले धेरै प्रकारका रोग निको हुन्छ । रुघाखोकी बाहेक यसले क्यान्सरको अन्तिम चरणका विरामीको ज्यानसमेत जागाउन सक्ने दावी गरिएको छ ।

थिमि टाइम्स साप्ताहिक

— समाजमा हल्ला गरेर, कराएर, गुनासो गरेर, निन्दा गरेर, पार्टी खोलेर, आन्दोलन गरेर मात्र सुधार हुन सक्दैन, त्यसको लागि भावनाको जागृति र विचारहरूमा प्रगतिको आवश्यकता पर्दछ ।

- लियो टाल्सटाय

वर्ष १७ अङ्क १९ नै.सं. ११४४ २०८० पुस ०४ बुधबार
20 Dec. 2023 Wednesday

सम्पादकीय

सर्वसाधारण कहिलेसम्म अपहेलित बन्ने !

देशमा लोकतन्त्र स्थापना भएको पनि १७ वर्ष वितिसकेको छ भने दुई पटक संविधान सभाको निर्वाचन र दुई/दुई पटक स्थानीय, प्रदेश र संघीय संसदको निर्वाचन सम्पन्न भइसकेको अवस्थामा देशको लोकतन्त्रले स्थायित्व प्राप्त गर्नु पर्ने हो । तर देशमा अझै पनि सरकार स्थिर बन्न सकेको छैन भने जनताबाट निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरूसमेत जनताप्रति प्रतिबद्ध हुनुको साटो पार्टी प्रति प्रतिबद्ध हुने र पार्टीकै काममा लाग्ने मानसिकताबाट माथि उठ्न सकेको छैन । साथै पार्टीको नेतृत्व वर्ग पनि आफ्ना तल्ला तहका नेता र कार्यकर्ताहरूलाई पार्टीको भोले कार्यकर्ता बनाउने र पार्टीको कार्यक्रममा सक्रिय बनाउने क्रियाकलापमा सीमित बनाउने मानसिकताका कारण आमजनमानसमा पार्टी प्रति वितृष्णा जगाएको छ ।

यस्तै उपत्यकामा रहेका सर्वसाधारणहरूसमेत वर्तमान देशको अवस्थाबाट आजित बनेको छ । आज आमनागरिकहरु हरेक क्षेत्रमा अपहेलित हुनु परेको महसूस गर्न थालेका छन् । उच्च पदस्थ नेता तथा कार्यकर्ता लगायत पहुँच हुनेहरु कुनै पनि समय कहिँ पनि आउजाजाउ गर्न सक्दछन् । तर आम जनसमुदाय जसको आफ्नै कुनै साधन छैन । जो सार्वजनिक यातायातको साधनको प्रयोग गर्नु पर्नेहरु मारमा पर्ने गरेको छ । उपत्यकामा हुने सभा जुलुस लगायतका कुनै पनि कार्यक्रमको असर सर्वसाधारण जो सार्वजनिक यातायातको प्रयोग गर्छन् उनीहरूले भोग्नु परिरहेको छ । सार्वजनिक यातायातका साधन घन्टौँ रोकिन्छ भने सरकारी र निजी सवारी साधन निर्बाध चल्न दिइन्छ ।

यस्तै नियती सर्वसाधारणले त्रिभुवन विश्वविद्यालयले आयोजना गरेको दीक्षान्त समारोहमा भोग्नु प्यो । सडकमा सार्वजनिक यातायातका सवारी साधन चल्न नदिएपछि सरकारी र निजी वाहन चढ्नेहरूका लागि त सजिलो हुने नै भयो । तर बिरामी भेट्न र आफ्नो गन्तव्यमा जान लागेका सर्वसाधारणले भने सास्ती खेप्नु प्यो ।

व्यस्त चौवाटाको छेउमा रहेको त्रिपुरेश्वरस्थित दशरथ रङ्गशालामा दीक्षान्त समारोह आयोजना गरियो । त्यहाँ त्रिविका पदेन कुलपति प्रधानमन्त्रीलगायतका 'विशिष्ट' व्यक्तिहरूका आवागमन सजिलो बनाउन पनि सार्वजनिक यातायात रोकिएको होला ।

शक्ति र सम्पत्ति हुनेहरूलाई सजिलो बनाउन जनसाधारणलाई सास्ती दिइएको यो पहिलो र अन्तिम घटना भने पक्कै हाइन । किनकि, सरकारी व्यवस्थापनमा सधैं ठूलाठालुको हित र सुविधाले प्राथमिकता पाउने गरेको छ भने शक्ति र सम्पत्ति नहुने हेर्पिँदै आएका छन् ।

राणाका पालामा पनि रिसल्लाको फौज लिएर सहरमा निस्कनेहरूको 'सवारी' चलेपछि रैतीहरूले बाटो छाड्नुपर्थ्यो । पञ्चायतकालमा राजाको सवारीका नाममा सुत्केरी बेथा लागेकी महिला लिएर अस्पताल जान लागेको एम्बुलेन्ससमेत रोकिन्थ्यो ।

लोकतन्त्रमा संविधानले नै सबै नागरिकलाई समान घोषणा गरे पनि राज्य चलाउनेहरूले स्वीकार गरेनन् । व्यक्तिको 'मर्यादाक्रम' तोक्नेदेखि कथित विशिष्टहरूलाई विशेष सुविधा र सुरक्षा दिन राज्यको ढुकुटीको अनावश्यक दोहन गर्ने प्रथा यथावत रह्यो । शासन चलाउँदा नागरिकलाई विशेष र मामुली वर्गमा विभाजन गर्ने सामन्ती संस्कार राजतन्त्र हटे पछिको लोकतन्त्रमा पनि कायम रहेको देखियो । राष्ट्रपतिको 'सवारी'का नाममा गरिएको तामझाम र जनसाधारणलाई दिइएको सास्तीका कारण गणतन्त्रकै बदनाम हुनपुग्यो ।

बहालवाला राष्ट्रपतिले आफ्नो आवागमनलाई केही सहज त बनाए तर संकीर्ण सोच र सामन्ती संस्कार परिवर्तन गराउन सकेनन् । यसैको फलस्वरूप, छिसक्क केही हुनेवित्तिकै पहिलो सास्ती जनसाधारणले सहनुपर्ने अभ्यास बढलिन ।

निकट भविष्यमा समेत शासन संयन्त्रमा जनमुखी सोच, संस्कार र अभ्यास देखिने अपेक्षा गर्नु सायद मूर्खता ठहरिएला । तर, शासन पद्धतिलाई लोकतन्त्रीकरण गर्ने हो भने जनतालाई मामुली ठान्ने सोच, संस्कार र अभ्यास राज्यका संयन्त्रबाट उन्मूलन गर्नुपर्छ । तर देशको दुर्भाग्य त्यसो हुने लक्षण भने तत्कालको लागि देखिएको छैन ।

मिसन ८४ : राजनीतिक ठगी र समाजवादको कालो बजारीकरण

- केशव खतिवडा

नेपाली राजनीतिको विभिन्न कालखण्डमा विभिन्न मिसनहरूले राजनीतिमा परिवर्तन ल्याएका छन् । राणाशासनको अन्त्यका लागि लखन थापाको विद्रोहदेखि मकै पर्व, लाइब्रेरी पर्वले ल्याएको चेतना र जागरण अनि सङ्गठित रूपमा सुरु भएको प्रचण्ड गोरखा, प्रजापरिषद् हुँदै नेपाल राष्ट्रिय कांग्रेसको स्थापना र नेपाल प्रजातान्त्रिक कांग्रेससँग भएको एकतापश्चात् स्थापना भएको नेपाली कांग्रेस र नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी स्थापनाको मूल मिसन राणाशासनको अन्त्य गरी प्रजातन्त्रको स्थापना गर्नु रहेको थियो । जुन मिसन २००७ को जनक्रान्तिले पूरा गरेको थियो ।

प. ज. त. न. त्र. क. ा. स्थापनापश्चात् दलहरूको मिसन आमनिर्वाचन सम्पन्न गरी जननिर्वाचित सरकार गठन गर्नु थियो । २०१५ सालमा सम्पन्न भएको आमनिर्वाचनले यो मिसन पनि पूरा भयो । नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीले स्थापना कालदेखि नै गरिव र धनी सबै समान हुने समाजवाद र साम्यवादको सुन्दर नारा अधिसारेको थियो । त्यो नारा गरिवहरूको विचमा सर्वाधिक लोकप्रिय नारा थियो । नेपाली कांग्रेसले २०१२ सालमा सम्पन्न वीरगन्ज महाधिवेशनबाट प्रजातान्त्रिक समाजवादको कार्यक्रम पारित गर्‍यो । यसरी मुलुकका मुख्य दुई दलले आफू अनुकूलको समाजवादको टोपी लगाए । अनि सुरु भयो आरोप प्रत्यारोप । नेपाली कांग्रेसले कम्युनिस्ट भनेका एक दलीय तानाशाही कथित समाजवादी हुन र कांग्रेस भनेको प्रजातन्त्रमा विश्वास गर्ने सच्चा समाजवादी भएको दावी गर्न थाल्यो । त्यसै गरी कम्युनिस्टहरूले आफू सच्चा किसान मजदुर र सर्वहारा वर्गको पक्षपाति भएको र काङ्ग्रेस भनेको दलाल पुँजीपति वर्ग तथा बुर्जुवाहरूको पार्टी भएको भन्ने प्रचार गरे । तर २०१५ सालको आमनिर्वाचनमा कांग्रेसको प्रजातान्त्रिक समाजवादको नारा निककै राम्रो खपत भयो । परिणामस्वरूप संसद्को १०९ सिटमध्ये ७४ सिटमा विजय हासिल गरी बीपी कोइरालाको नेतृत्वमा सरकार गठन भयो । कम्युनिस्टको समाजवाद र साम्यवादको नारा धेरै खपत हुन नसकेको हुँदा ४ सिटमा मात्र विजय हासिल गर्‍यो ।

डेढ वर्ष नवित्तै यो पहिलो जननिर्वाचित सरकारलाई राजा महेन्द्रले कु गरी पञ्चायतको सूत्रपात गरे । यो डेढ वर्षको छोटो समयमा प्रजातान्त्रिक समाजवादको परीक्षण हुन सकेन । अब दलहरूको मिसन पञ्चायती व्यवस्थाको अन्त्य र प्रजातन्त्रको पुनर्वाहाली बन्न पुग्यो । राजनीतिले विभिन्न आरोह र अवरोह पार गर्दै

२०३६ सालको जनमत सङ्ग्रहको सामना गर्न पुग्यो । दुवै परस्पर विरोधी समाजवादी दलहरू जनमत सङ्ग्रहको सवालमा पनि विभाजित भए । नेपाली कांग्रेसले जनमतसङ्ग्रहलाई स्वागत गर्दै निर्वाचनमा भाग लियो । कम्युनिस्टहरूले धोका हो भन्दै बहिष्कार गरे । निर्वाचनमा पञ्चायती व्यवस्थाले विजय हासिल गर्‍यो । जनमतसङ्ग्रहमार्फत प्रजातन्त्रको पुनर्वाहाली गर्ने दलको मिसन पराजय बन्न पुग्यो । पुष्पलालले संयुक्त जनआन्दोलनद्वारा पञ्चायतलाई परास्त गर्नुको विकल्प छैन भन्ने प्रस्ताव गर्दा कम्युनिस्टबाटै गद्दार र कांग्रेसको पुच्छर घोषित भए । दस वर्षपछि दलहरूको चेत खुल्यो । छ्यालिस सालमा कांग्रेस सात बाम घटक र नागरिक समाजको विचमा कार्यगत एकता गरी प्रजातन्त्र पुनर्वाहालीका लागि संयुक्त जनआन्दोलन गर्ने मिसन छ्यालिस तय भयो । २०४६ सालको संयुक्त जनआन्दोलनमा जनताको अपार सहभागिता रह्यो । परिणामस्वरूप प्रजातन्त्रको पुनर्स्थापना भयो । जनतालाई प्रजातन्त्र र समाजवादको नाराले आकर्षण गरेको थियो । दल र नेताहरूमा पनि समाजवादको नारा र प्रजातन्त्र प्रतिको निष्ठा, समर्पण र त्याग भरपुर देखिन्थ्यो । २०४८ सालमा सम्पन्न भएको आमनिर्वाचनमा नेपाली कांग्रेसले एकल बहुमत हासिल गरी गिरिजाप्रसाद कोइरालाको नेतृत्वमा सरकार गठन भएसँगै उसले भन्दै आएको प्रजातान्त्रिक समाजवादको परीक्षण सुरु भयो । गिरिजाप्रसाद कोइराला, कृष्णप्रसाद भट्टराई, शेरबाहादुर देउवा र सुशील कोइराला कांग्रेसको तर्फबाट लामो समय प्रधानमन्त्री बने तर उनीहरूसँग प्रजातन्त्रिक समाजवादको नारा शिवाय कुनै खाका तथा प्रारूप समेत रहेनछ । बरु संरचनागत समायोजन कार्यक्रममार्फत आएको चिट पो रहेछ । जसलाई निजीकरणको माध्यमद्वारा भित्त्याइए ।

यसरी कांग्रेसले निर्वाचनमा पटक पटक प्रजातान्त्रिक समाजवादको कालोबजारीकरण मात्र गरेन राजनीतिक ठगी पनि गरे । समाजवाद र साम्यवादका नारा दिने र किसान मजदुर तथा सर्वहारावर्गलाई सुन्दर भविष्यको सपना देखाउने कम्युनिस्ट पार्टीको तर्फबाट मनमोहन अधिकारी, प्रचण्ड, माधवकुमार नेपाल, भलनाथ खनाल, बाबुराम भट्टराई र केपी ओलीले पटक पटक गरी लामो समय प्रधानमन्त्री भएर नेतृत्व गरे तब प्रमाणित भयो कम्युनिस्टले पनि निर्वाचनमा समाजवादको कालो बजारीकरण र राजनीतिक ठगी गरे । यथार्थमा उनीहरू

पनि नवउदारवादी रहेछन् भन्ने साबित भयो । यसरी विगत लामो समयदेखि एकल बहुमतसमेत ल्याएका दुई ठुला दलहरूले समाजवादको नाममा गरेको राजनीतिक ठगीको कारणले जनतामा यी दलप्रति विश्वास घट्दै गयो । निर्वाचनमा कुनै पनि दलले बहुमत हासिल गर्न सकेनन् । परिणामस्वरूप गठबन्धन गर्ने र सत्ता भागवण्डा गर्ने खेल सुरु भयो । यी दलहरूसँग विभिन्न बाहनामा चुनाव जित्ने मिसन निर्वाचन मात्र रहेछ । देश बनाउने भिजन भने रहेनछ । अब फेरि तिनै दलहरू र प्रियतावादीका रूपमा उदाएका र नयाँ भनिने दलहरू जोसँग राजनीतिक भिजन, मिसन र एक्सन केही छैन । उनीहरू मिसन चौरासीको नारा दिन थालेका छन् । अब मिसन चौरासीको नाममा राजनीतिक ठगी हुने सम्भावना बढ्दैछ । तर पुराना दल र नयाँ भनिने प्रियतावादी दलहरूसँग देश बनाउने भिजन चौरासी भने छैन । उनीहरूसँग भिजन एकासी, भिजन बयासी, त्रियासी भएको भए निर्वाचनलाई सङ्केत गरेर मिसन चौरासी भन्ने थिएनन । पुराना दलहरू जसले तेत्तिस वर्ष शासन गरे उनीहरूसँग भिजन चौरासी छैन भन्ने बारम्बार र मुलुकको वर्तमान दुर्दशाबाट प्रमाणित भइसकेको छ ।

ग. ण. त. न. त्र. क. ा. स्थापनापश्चात् पहिचान र सङ्घीयताको नारा दिएर उदाएका र पुरानादल, बा, दाजु भाउजूहरूको विरोध गर्दै जन्मेका नवप्रियतावादी दलहरूसँग भिजन चौरासी वा भिजन नब्बे, पन्चानब्बे हुने कुनै सम्भावना छैन । किनकि प्रियतावाद संसारकै एउटा राजनीतिक समस्या हो । जति अरूको विरोध गर्छन् । त्योभन्दा बढी आफू गलत हुन्छन् । चर्को नारा दिन्छन् । समस्या देख्छन् । तर सुभाब, दृष्टिकोण र समाधान दिन सक्दैनन् । प्रियतावादको नेचर जिम्मेवार बन्ने, दृष्टिकोण प्रस्तुत गर्ने र राजनीतिक समस्याको समाधान दिने पनि हैन । किनकि आफैँमा ऊ राजनीतिक समस्या हो । उसको जन्म जसरी हा, हा, हो, होमा भएको हुन्छ अन्त्य पनि त्यसरी नै हुन्छ । संसारको इतिहासले प्रमाणित गरेको छ । नेल्सन मण्डेलांले भन्नुभएको थियो राष्ट्रपति डिक्लार्क सता भागबन्डाको प्रस्ताव गर्नु हुन्छ । यो शब्द मलाई आफैँमा भ्रष्ट लाग्छ । किनकि मैले पार्टी र मेरो व्याक्तिगत स्वार्थका लागि राजनीति गरेको हैन । दक्षिण अफ्रिकामा प्रजातन्त्रको स्थापना र सुनिश्चितता, रङ्गभेदको अन्त्य, मुलुकको समृद्धि, मानव अधिकारको ग्यारेन्टी, कानुनी राज्य जस्ता तमाम सवालहरूको सुनिश्चितताका लागि सङ्घर्ष

गरेको हुँ । राजनीतिलाई पेसा बनाउनेहरूका लागि यो एउटा सानो दृष्टान्त हो ।

मिसन ८४ केका लागि ? यतिखेर तिनै पुराना दल जसले तेत्तिस वर्ष पालैपालो मुलुकमा शासन गरे र मुलुकलाई वर्तमानको अवस्थामा पुर्‍याए । अनि यिनै दलहरूलाई सत्तोसराप गरेर उदाएका केही नयाँ भनिने दलहरूले यति खेर मिसन चौरासीको नारा दिन थालेका छन् । उनीहरूको विगतको पृष्ठभूमिलाई हेर्दा लाग्छ, उनीहरूलाई मिसन चौरासी केही बाँकी रहेका अधुरा काम ललिता निवास प्रकरण, प्रिटिड प्रेस, ओम्नी र यती समूह, केही हाइड्रोहरू विदेशी कम्पनीलाई सुम्पन, ठुला व्यापारी घरानालाई कर छुट दिन, विकासे मन्त्रालयमा भागवण्डा गर्न, सुन र भुटानी शरणार्थी काण्डका अभियुक्तलाई उन्मुक्ति दिन, गिरिवन्धु टी स्टेटको बाँकी काम टुङ्ग्याउन, थर्काएर गृहमन्त्री लिने नत्र बाहिरिएर सत्तोसराप गर्न, कुशासनलाई निरन्तरता दिन, सङ्घीयता, धर्मनिरपेक्षता र गणतन्त्रमाथि धावा बोल्नका लागि नै उनीहरूलाई मिसन चौरासी चाहिएको हो भनेर ठोक्नु गर्न सकिन्छ । देश विकास गर्नका लागि हुन्थ्यो भने विकासको मोडलसहित भिजन चौरासी भनिन्थ्यो । तसर्थ सङ्कल्पयात्रा गरेर होस् या रामनामी बर्को ओडेर मन्दिर चढाउँदा या जान्नेलाई छान्ने भन्दैमा अब जनता भुक्किँदैनन् ।

-अबको अठोट भिजन ९९ को

मुलुक यतिखेर सफलता र असफलताको दोसाँधमा उभिएको छ । आउने चौरासीको निर्वाचन सम्म बहुरूपी गठबन्धनले नै शासन गर्ने निश्चित छ । यावत् विकृतिका कारणले चौरासीको निर्वाचनसम्ममा मुलुकको अस्तित्वज्जर मात्र रहनेछ । चौरासीको निर्वाचनमा पनि यिनै मिसन चौरासी भन्नेहरूले विजय हासिल गरे भने मुलुक पक्का असफल राष्ट्रमा परिणत हुनेछ । त्यस कारण मिसन चौरासीको नाममा हुने राजनीतिक ठगीबाट जोगिनु पर्छ । विकल्पको रूपमा भिजन ९९ को खोजी गर्नुपर्छ । आउने चौरासीको निर्वाचनमा मिसनवालाले हैन भिजनवालाले विजय हासिल गर्‍यो भने भिजन ९९ सम्मको पन्ध्र वर्षमा मुलुकले पुनर्जीवन प्राप्त गर्न सक्छ । मलेशिया, सिङ्गापुर, दक्षिण कोरिया, इथियोपिया जस्ता मुलुकहरूले जव भिजनवाला नेता पाए १५ देखि ३० वर्षमा मुलुकलाई समृद्ध र शक्तिसाली मुलुक बनाए । तसर्थ अब नेपालीले मिसनवालालाई हैन, भिजनवालालाई छान्नु पर्दछ । मिसन चौरासीसँग सावधान ।

- रातोपाटीबाट

पन्ध्र कृतिको एकैपटक लोकार्पण

भक्तपुर । माधव घिमिरे 'अटल' कविताको भाषा, शैली र शिल्पभित्रको सूत्रात्मक अभिव्यञ्जनाले आम मानसलाई तरङ्गित बनाई आह्लादित अवस्थामा पुर्याइदिन्छ भनी ठान्ने लमजुङका छन्दकवि एवम् गीतकार जगदीश्वर पोखरेलका एकैपटक पन्ध्रवटा कृति राजधानीमा आयोजित एक समारोहवीच आज सार्वजनिक गरिएका छन् । पद्यमञ्जरी, पद्यहार, शार्दूललालित्य, अक्षराङ्कुर, पद्यकञ्ज, पद्यमालती, पद्यमाला, शब्दस्पर्श, शब्दांश, शब्दतरङ्ग, भावमञ्जरी, सुन्दर देश नेपाल, सारङ्गीको धुन र पाउँदीका गीत एकैपटक लोकार्पण गरिएका थिए भने पोखरेलद्वारा रचित र दीपा भ्नाको सुमधुर स्वरमा सजिएको एउटा सुमधुर गीत पनि कार्यक्रममा प्रस्तुत गरिएको थियो । सो विमोचन कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्दै प्रमुख अतिथि समादररणीय प्रा.डा. माधवप्रसाद पोखरेलले वेदव्यासले अठार पुराण एकैचोटि लेखे होलान् यदि तीनवटा कृति थपिएका भए जगदीश पनि व्यासकै समतुल्य हुने बताए । महाभारतमा एक लाख श्लोक भएको दृष्टान्त दिँदै

उनले दश गुणा बढी श्लोक थपेका भए महाभारत सरह उनको कृति हुने उनको कथन थियो । पहिले पहिले कविता पद्य मात्र हुने भन्दै पोखरेलले लोकछन्दमा लेखेका जगदीशका कविता सर्वाधिक शक्तिशाली भएको जिकिर गरे । अप्रचलित छन्दका कविताभन्दा प्रचलित छन्दका र शृङ्गार रसका कविता बलशाली भएको उनको अभिमत थियो । कविको प्रतिभाको वेग अविरल रहने भन्दै कता प्रवाहित हुने भन्ने छनोट चाहिँ स्वयम् कविको हनुपर्ने पोखरेलको भनाइ थियो । आगामी दिनमा आख्यानतर्फ पनि कवि जन्म सक्ने उनको दावी थियो । त्यसरी नै कार्यक्रमका अध्यक्ष, बहुआयामिक साहित्यकार एवम् सिद्धहस्त छन्दकवि भुवनहरि सिग्देलले बढी छन्द लेख्दैमा कवित्व धेरै भएको सिद्ध नहुने तर्क गर्दै अप्रचलित छन्दमा लेख्दा कृति छन्दको प्रयोगशालाभन्दा बेसी केही नहुने बताए । जगदीश्वरलाई चोर्न अर्ती दिँदै काव्यिक सुनको लाप्सो चोरेर सुन्दर सिक्रीरूपी महाकाव्य र खण्डकाव्य तयार गर्न उनले सुभाए । आफूले समेत राम्रा पुस्तक पढेर नक्कल गर्ने गरेको राज सिग्देलले

खुलासा गरे । चर्चित युवा छन्दकवि बलराम दाहालले जगदीश्वर पोखरेलको परिचय दिँदै पोखरेल शालीन, शिष्ट र भद्र व्यक्तित्व भएको बताए । पन्ध्रवटा कृतिमा १९३ वटा छन्दको प्रयोग भएको भन्दै लमजुङको लोकलयलाई नेपाल र अन्य देशमा समेत फैलाउन पोखरेलले गरेको मेहनत आराधनीय भएको उनको प्रस्तोक्ति थियो । पेज टर्नर, अनुपम सिर्जना प्रतिष्ठान तथा कर्मदा सिर्जना मञ्चले प्रकाशित गरेका कृतिहरूको साझोपाङ्ग शल्यक्रिया क्रमशः पुरुषोत्तम सिग्देल, प्रा.डा.जीवन अधिकारी, व्यङ्ग्यकार नरनाथ लुइँटेल तथा बाल साहित्यकार हरि खनालले गरेका थिए । पोखरेलका केही कृतिको सङ्क्षिप्त चिरफार गर्दै अधिकारीले उनको वैशिष्ट्य सरलता तथा जीवन्त सम्प्रेषणीयता हो भन्दै कविताहरू लाक्षणिकतामा प्रवेश गर्नुन् भन्ने शुभकामना टर्क्याए । त्यसरी नै खनालले अत्यन्तै सङ्क्षिप्त र सारगर्भित समालोचकीय मन्तव्य राख्दै जनकविताहरू सरल भाषामा नै हनुपर्ने तर्क गरे । त्यसरी नै सिग्देलले इतिहासतिर फर्केर पोखरेलको लेखनीलाई तुलना गरे भने लुइँटेलले पोखरेलको अनवरत साधना र सरलताको प्रशंसा गरे । रचना-गर्भबारे आफ्नो अभिमत राख्दै कवि जगदीश्वर पोखरेलले आफूले घसेटाभसेटा मात्र बटुलियो कि भन्ने लागेको किन्तु यतिखेरसम्म आइपुग्दा केही न केही लेखिएछ भन्ने आफूलाई आभास भएको बताए । सरस्वतीको अनुष्ठान एकलै सम्भव नहुने विचार राख्दै कृतिहरू यो रूपमा पाठकमाझ आइपुग्नुमा अन्य धेरैको मेहनत पनि समाविष्ट रहेको उनको स्वीकारोक्ति थियो । भवानी खतिवडाले सहजीकरण गरेको सो कार्यक्रमको भुवनहरि सिग्देलले बिट मारेका थिए ।

सर्भर बिग्रिएका कारण सयौं विद्यार्थी विदेश जानबाट रोकिए

काठमाडौं । वैदेशिक अध्ययन अनुमति शाखाको सर्भर बिग्रिएका कारण सयौं विद्यार्थी विदेश जानबाट रोकिएका छन् । दुई सातादेखि वैदेशिक अध्ययन अनुमति पत्र (नो अब्जेक्सन लेटर-एनओसी) वितरणमा प्राविधिक समस्या आइरहेको छ । अध्ययनका लागि विदेश जान लागेका विद्यार्थी सर्भर नबनेका कारण समस्यामा परेका दुई सातादेखि कुरीरहेका छन् । शिक्षा मन्त्रालय अन्तर्गतको सानोठिमीस्थित वैदेशिक अध्ययन अनुमति शाखामा प्राविधिक गडबडी भएपछि विद्यार्थीले आवेदन दिने प्रक्रिया, भेरिफाइ र एनओसी प्रमाणपत्र वितरण कार्य रोकिएको छ । सफ्टवेयर अपडेट गर्ने क्रममा सर्भर डाउन हुँदा समस्या आएको शिक्षा मन्त्रालयले जनाएको छ । सर्भर डाउन हुँदा मंसिर २३ देखि २९ गतेसम्मको डेटा रिकभर हुन सकेको छैन । अनलाइन मार्फत आवेदन दिएका केही विद्यार्थीको तथ्याङ्क हराएको छ भने

नियमित एनओसी वितरण रोकिएको छ । रिकभरका कतिपय डेटामा पनि त्रुटी देखिएपछि विद्यार्थीलाई पुनः आवेदन दिन आग्रह गरिएको छ । दैनिक ३ सयदेखि एक हजार विद्यार्थीले एनओसीका लागि अनलाइन आवेदन दिदै आएका छन् । सिष्टम अपडेटका क्रममा समस्या हुँदा डेटा रिकभरमा ढिलाइ भएर एनओसी वितरणमा कठिनाइ आएको कार्यालयको भनाइ छ । केही विद्याथीले दिएको आवेदन समेत हराएको छ । आवेदन गुमेका विद्यार्थीलाई पुनः आवेदन दिन भनिएको छ ।

एनओसी लिन सानोठिमी पुगेका एक विद्यार्थीले भने एकसातासम्म एनओसी नपाउँदा अध्ययनका लागि विदेश जाने योजना अलपत्र परेको बताए । भिसा लागेर अध्ययन गर्न गइहाल्नु पर्ने विद्यार्थीले अर्को आवेदन दिएर एनओसी लिनुपर्ने अवस्थामा छन् । डेटा गुमेका दिनहरू मध्ये अब दुई

दिनको मात्रै रिकभर गर्न बाँकी रहेको कार्यालयले जनाएको छ । कार्यालयले एक/दुई दिनमै एनओसी वितरण प्रक्रियामा सुरु हुने दावी गरेको छ । अहिले अनलाइन आवेदन दिए पछि अनलाइनबाटै भेरिफाइ हुने व्यवस्था छ । राजश्व समेत अनलाइनबाटै बुझाएर एनओसी प्राप्त गर्ने बेला सक्कल प्रमाण पत्र लिएर विद्यार्थी कार्यालय जानुपर्ने व्यवस्था गरिएको छ । अघिल्लो हप्ताको आवेदन हराएपछि आइतबारदेखि मंगलवारसम्म ३ हजार भन्दा बढी विद्यार्थीले पुनः आवेदन दिएको कार्यालयले जनाएको छ । सानोठिमीस्थित कार्यालयमा विद्यार्थीको त्रिसद बनिरहेका छन् । एनओसी प्राप्तमा ढिलाइ हुँदा विद्यार्थीले नारा जुलुस समेत गरेका थिए । कार्यालयले प्रमाण पत्र भेरिफाइको लागि राष्ट्रिय परीक्षा बोर्डसँग सहकार्य गरेको जनाएको छ ।

प्रत्येक वडामा शिशु स्याहार केन्द्र संचालन हुने

भक्तपुर । नगरपालिका भित्र संचालनमा रहेको शिशु स्याहार केन्द्रको रुपमा खोलिएका मन्टेश्वरीले लिने शुल्क न्यून आय भएका अभिभावकहरूले आफ्ना छोराछोरी पढाउन नसक्ने अवस्था आएपछि मध्यपुर थिमि नगरपालिकाले न्युन शुल्कमा शिशु स्याहार केन्द्र खोल्न लागेको जनाएको छ । नगरपालिकाले आफ्नो लगानीमा शिशु स्याहार केन्द्र खोल्ने अवधारणा सार्वजनिक गरेको छ । निजी स्तरबाट सञ्चालित मन्टेश्वरीमा महँगो शुल्क तिर्नु पर्ने भएकोले नगरवासीहरूको सुविधाको लागि भन्दै नगरपालिकाले शिशु स्याहार तथा बालविकास केन्द्र खोल्न लागेको हो ।

नगर सभाबाट पारित निर्णय अनुसार नगरवासीलाई शिक्षामा सहज पहुँच सुनिश्चित गर्न लिएको नीतिलाई कार्यान्वयन गर्न वडा स्तरमा प्रत्येक वडामा एउटा बाल विकास केन्द्र खोल्न लागेको जनाएको छ । नगर भित्र सञ्चालनमा रहेका मन्टेश्वरीहरूले मासिक १० हजार भन्दा बढी शुल्क लिँदा न्यून आय भएकाको छोराछोरीले पढाउनै नसक्ने अवस्था आएपछि नगरपालिकाले सस्तोमा पढाउने गरी केन्द्र खोल्न लागेको हो ।

आर्थिक रुपमा सबैको पहुँच हुने गरी शिशु स्याहार केन्द्र तथा बाल विकास केन्द्र खोल्न लागेका उपप्रमुख विजयकृष्ण

श्रेष्ठले जानकारी दिएका छन् । नगरपालिकाको गत आइतबार बसेको कार्यपालिका बैठकले नगरका सबै वडामा लागत साभेदारीमा शिशु स्याहार तथा बालविकास केन्द्र सञ्चालन गर्ने कार्यविधि समेत पारित गरिसकेको उनले बताए । शिक्षा क्षेत्रमा नगरपालिकाको यो एउटा पाईला भएको उनले बताए।

सोको लागि आवश्यक भौतिक संरचना नगरपालिकाले व्यवस्थापन गरी दिने र साभेदारीको रुपमा टोलमा क्रियाशिल कुनै संस्थासंग सहकार्य गरी सञ्चालन गर्न लागिएको नगरपालिका स्रोतले जनाएको छ ।

आईपीएल अक्सन : सबैभन्दा महँगोमा बिक्री भए स्टार्क

एजेन्सी । आगामी इन्डियन प्रिमियर लिग (आईपीएल) क्रिकेटको अक्सन (खेलाडी खरिद प्रक्रिया) मा अस्ट्रेलियन खेलाडी मिचेल स्टार्क कीर्तिमानी मूल्यमा बिक्री भएका छन् । उनलाई कोलकाता नाइट राइडर्सले कीर्तिमानी मूल्यमा खरिद गरेको हो । स्टार्कलाई कोलकाताले २४ करोड ७५ लाख भारतीय रुपैयाँमा खरिद गरेको जनाएको छ । आईपीएलको हालसम्मको इतिहासमा यसअघि कुनै पनि खेलाडी यति धेरै मूल्यमा बिक्री भएका थिएनन् । स्टार्कको न्यूनतम मूल्य दुई करोड भारतीय रुपैयाँ राखिएको थियो । मिचेल स्टार्कभन्दा केही समयअघि अर्का अस्ट्रेलियन खेलाडी प्याट कमिन्सले सबैभन्दा महँगा खेलाडीको कीर्तिमान बनाएका थिए । कमिन्सलाई सनराइजर्स हैदराबादले २० करोड ५० लाख भारतीय रुपैयाँमा खरिद गरेको थियो । त्यसअघि आईपीएलको इतिहासमा सबैभन्दा महँगा खेलाडी साम करन थिए । उनलाई पञ्जाबले सन् २०२३ मा १८ करोड ५० लाख भारतीय रुपैयाँमा किनेको थियो । कमिन्सले उनकै कीर्तिमान तोडेका थिए । कमिन्स अस्ट्रेलियालाई आईसीसी एकदिवसीय विश्वकपको उपाधि दिलाउने कप्तान पनि हुन् । उनकै कप्तानीमा अस्ट्रेलियाले हालै आईसीसी एकदिवसीय विश्वकपको उपाधि जितेको थियो । कमिन्सले इतिहास रचेको केही समयपछि नै उनको कीर्तिमान स्टार्कले तोडेका हुन् ।

यसैगरी वेस्ट इन्डिजका अल्जारी जोसेफलाई रोयल च्यालेन्जर्स बैंगलोरले ठूलो रकममा खरिद गर्‍यो । उनलाई बैंगलोरले ११ करोड ५० लाख भारतीय रुपैयाँमा किनेको हो । उनको न्यूनतम मूल्य एक करोड भारतीय रुपैयाँ ताकिएको थियो । यसैगरी भारतका उमेश यादवलाई गुजरात टाइटन्सले किनेको छ । उनलाई गुजरातले पाँच करोड ८० लाख रुपैयाँमा खरिद गरेको हो । भारतका शिवम माभीलाई भने लखनउ सुपर जाइन्ट्सले किनेको छ । उनलाई लखनउले ६ करोड ४० लाख भारतीय रुपैयाँमा खरिद गरेको हो ।

यसैगरी दक्षिण अफ्रिकाका ट्रिस्टन स्टुब्सलाई दिल्ली क्यापिटल्सले किनेको छ । उनलाई दिल्लीले ५० लाख भारतीय रुपैयाँमा खरिद गरेको हो । उनको न्यूनतम मूल्य पनि ५० लाख नै राखिएको थियो । २३ वर्षीय ट्रिस्टन दायँहाते ब्याट्सम्यान हुन् । उनी विकेटकिपरको भूमिका निर्वाह गर्न पनि सक्छन् ।

यसैगरी भारतीय खेलाडी केएस भरतलाई कोलकाता नाइट राइडर्सले खरिद गरेको छ । ३० वर्षीय विकेटकिपर ब्याट्सम्यान भरतलाई कोलकाताले ५० लाख भारतीय रुपैयाँमा खरिद गरेको हो । उनको न्यूनतम मूल्य पनि ५० लाख रुपैयाँ नै निर्धारण गरिएको थियो । यसैगरी भारतका चैतन्य सकरियालाई पनि कोलकाता नाइट राइडर्सले खरिद गरेको छ । २५ वर्षीय चैतन्यलाई कोलकाताले ५० लाख भारतीय रुपैयाँमा खरिद गरेको हो । उनको न्यूनतम मूल्य पनि ५० लाख रुपैयाँ नै तोकिएको थियो ।

यसैगरी श्रीलङ्काका दिल्सान मद्दुसानकालाई मुम्बई इन्डियन्सले खरिद गरेको छ । उनलाई मुम्बईले चार करोड ६० लाख भारतीय रुपैयाँमा खरिद गरेको हो । अक्सनमा उनको न्यूनतम मूल्य ५० लाख रुपैयाँ तोकिएको थियो ।

यसैगरी यसपटक अक्सनमा भारतीय खेलाडी जयदेव उनादकट सनराइजर्स हैदराबादको रोजाइमा परेका छन् । उनलाई हैदराबादले एक करोड ६० लाख भारतीय रुपैयाँमा किनेको हो । उनको न्यूनतम मूल्य ५० लाख भारतीय रुपैयाँ ताकिएको थियो ।

यसैगरी भारतका हर्षल पटेललाई पञ्जाब किङ्सले किनेको छ । पञ्जाबले हर्षललाई ११ करोड ७५ लाख भारतीय रुपैयाँमा खरिद गरेको हो । तीव्र गतिका बलर पटेललाई रोजल च्यालेन्जर्स बैंगलोरले रिलिज गरेको थियो । उनी सबैभन्दा बढी आईपीएलको खेल खेल्ने खेलाडीको सूचिमा पनि पर्छन् । उनले हालसम्म आईपीएलमा ९१ खेल खेलिसकेका छन् ।

यसैगरी न्युजिल्यान्डका ड्यारेल मिचेललाई चेन्नई सुपर किङ्सले खरिद गरेको छ । ३२ वर्षीय अलराउन्डर मिचेलका लागि चेन्नईले १४ करोड भारतीय रुपैयाँ खर्चिएको हो । उनले यसअघि पनि आईपीएल खेलिसकेका छन् ।

यसैगरी दक्षिण अफ्रिकाका जेराल्ड कोट्जीलाई मुम्बई इन्डियन्सले खरिद गरेको छ । उनलाई मुम्बईले पाँच करोड भारतीय रुपैयाँमा किनेको हो । उनी प्रभावशाली बलर हुन् । २३ वर्षीय कोट्जीले दक्षिण अफ्रिकाका लागि टेस्ट, एकदिवसीय र टी-२० अन्तर्राष्ट्रिय गरी तीनवटै ढाँचाको प्रतियोगिता खेलिसकेका छन् । हालसम्म भारतमा सम्पन्न आईसीसी एकदिवसीय विश्वकपमा पनि उनको प्रदर्शन उत्कृष्ट थियो । उनले विश्वकपमा २० वटा विकेट लिएका थिए ।

सन्तोष अधिकारी फिल्मसको व्यानर एवम
अस्याप इन्टरटेन्मेन्ट नेपाल र अस्ट्रेलियाको
निर्माणमा तयार भएको फिल्ममा पार्श्व संगीत
शैलेश श्रेष्ठको छ । यस्तै, सोनाली शिल्पकारको
मेकअप रहेको फिल्ममा असिम थापाको ड्रोन,
विजय बस्यालको पोष्टर डिजाइन छ । चलचित्रको
नेपालभरको वितरणको जिम्मा केदार पराजुलीको
श्री कृष्ण फिल्मसले लिएको छ । यस्तै, अप्टेलियाको
अधिकार अविनास रोका मगरले लिएका छन् ।

प्रकाशक/कार्यकारी सम्पादक: दीपक श्रेष्ठ, सम्पादक: दीपिका श्रेष्ठ, व्यवस्थापक: दिवस श्रेष्ठ, कार्यालय: सुन्दरनगर, मध्यपुर थिमि-३, भक्तपुर, फोन: ६६३३६५२, ९८५११०२२७३, मुद्रण: धिम्ले अफसेट प्रेस, अनामनगर, web Portal : www.thimitimes.com.np/